

Szóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2025. (III. 21.) önkormányzati rendelete

a Szóci Pörös-Borókás Természetvédelmi Terület létesítéséről

[1] Jelen rendelet célja a Szóci Pörös-Borókás Természetvédelmi Terület károsodásának megelőzése, az eddig bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése, a jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzése és tervszerű fenntartása.

[2] Szóc Község Önkormányzat Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény 13. § (1) bekezdése 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1) Szóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete védetté nyilvánítja a Szóci Pörös-Borókás Természetvédelmi Terület (továbbiakban: természetvédelmi terület) elnevezéssel az ingatlan-nyilvántartásban a Szóc 080/3, 082, 083, 084, 085, 086, 087, 088, 089, 090/2, 090/3, 090/4, 090/5, 090/6 hrsz alatt felvett, összesen 102,2688 ha 38.186 négyzetméter kiterjedésű földterületet.

(2) Szóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete védőövezetté nyilvánítja az ingatlan-nyilvántartásban a Szóc 080/2, 080/4, 080/5, 080/6, 080/7, 080/8, 080/9, 080/10 helyrajzi számokon felvett területeket.

2. §

(1) A védetté nyilvánítás indoka: A természetvédelmi területen feljegyzett 471 növényfajból 33 védett, 1 fokozottan védett, illetve a területen számos olyan botanikai szempontból értékes taxon található, mely jelenleg még nem védett, de élőhelyük fogyatkozása révén nagyon ritka hazánkban.

(2) A természetvédelmi területen olyan értékes élőhelyek találhatók, melyek szerepelnek a különleges természetvédelmi jelentőségű területek európai hálózatában (EMERALD). Ezek a következők: Pannon sziklafüves lejtős sztyep; Pannon sziklagyep (különös figyelemmel a magyar középhegység dolomit vegetációjára, és a területen dolomitsziklagyep található); pannon cseres-tölgyes; Pannon molyhos-tölgyes; Pannon gyertyános-tölgyes.

(3) Földtani szempontból kiemelkedő jelentőségű, hogy a terület jelentős részén megtalálható az úgynevezett Nummuliteszes Szóci mészkő, azaz főnummulitesz, mely hazánk ősmaradványokban leggazdagabb képződményei közé tartozik.

(4) A Pörös-dombon található cseres-tölgyesben megbúvó vadregényes sziklakibukkanások, a dolomit-sziklagyepet festői tájjá varázsoló buja és a szelíd dombok közt álmosan nyújtózó árnyas Róka-völgy szépségével kiemelkedő tájképi értéket képvisel a természetvédelmi terület.

3. §

A védetté nyilvánítás célja a természeti területek és értékek károsodásának megelőzése, elhárítása az eddig bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése, a jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzése és tervszerű, hosszú távú fenntartása.

4. §

A terület természetvédelmi kezelési feladatait az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője (a továbbiakban: jegyző) látja el. A terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet képezi.

5. §

(1) A védett természeti terület használata során a táj jellegét meg kell óvni.

(2) Minden természetes és jogi személy kötelessége a helyi természeti terület védelme. Ennek érdekében kötelesek közreműködni az esetleges veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, azok következményeinek megszüntetésében és az eredeti állapot helyreállításában.

(3) Szóc község közigazgatási területén, valamint a helyi védelem alá helyezett területen tilos minden olyan tevékenység folytatása, amely a helyi védelem alá vont természeti területek és értékek állapotát közvetlen vagy közvetett módon a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatja vagy veszélyezteti.

(4) A helyi védelem alá helyezett területen történő, nem a védelem fenntartásával kapcsolatos tevékenység végzéséhez a jegyző engedélye szükséges.

6. §

A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Szöci Pörös-Borókás Természetvédelmi Terület létesítéséről szóló 10/2007. (X.20.) önkormányzati rendelet.

7. §

Ez a rendelet 2025. március 22-én lép hatályba.

Szóc, 2025. március 20.

Németh Balázs
polgármester

Dr. Jáger László
címzetes főjegyző

A rendelet kihirdetésének napja: 2025. március 21.

Természetvédelmi kezelési terv

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

Őrizze meg: a területen élő védett és fokozottan védett növény- és állatfajok által reprezentált életközösséget; a védett és fokozottan védett fajokat, lehetőség szerint növelje állományukat, egyedszámukat, populációik életképességét, különös tekintettel a pókbangó (*Ophris specodes*) tekintetében; a természetes és természetszerű élőhelyeket, társulásokat, növelje ezek területi kiterjedését, a termőhelynek nem megfelelő, nem őshonos, vagy invázív fajokból álló életközösségek és mesterségesen kialakított ültetvények területének rovására; a terület kiemelkedően magas biológiai sokféleségét a termőhelynek megfelelő, őshonos fajok tekintetében; a jellegzetes földtani képződményeket és természetes felszínformákat, továbbá küszöbölje ki a természeti értékekre veszélyt jelentő talajdegradációs folyamatokat; Biztosítsa a terület természetvédelmi célú kutatását, fejlesztését és a természeti értékek bemutatását.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. A gyepek természetvédelmi szempontból értékes életközösségeinek megőrzése, a védett és fokozottan védett állat- és növényfajok egyedszámának, állományának fenntartása és erősítése természetvédelmi kezeléssel.

2.2. Az adventív vagy tájidegen növényfajok (fekete fenyő (*Pinus nigra*), magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) stb.) gyepekből való visszaszorítása.

2.3. Nem őshonos fafajokból álló erdők termőhelynek megfelelő őshonos fafajokkal történő átalakítása és tartamos erdőhasználattal való megőrzése.

2.4. Az őshonos fafajokból álló erdők biológiai sokféleségének megőrzése tartamos erdőhasználattal.

2.5. Természetvédelmi kezeléseket megalapozó és azokat továbbfejlesztő kutatások végzése.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. *Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak*

3.1.1. *Gyepek kezelése*

3.1.1.1. Legeltetéssel (szarvasmarhával, birkával) a gyepeknél csak hajtásos legeltetés lehetséges. A terület túllegeltetése és a tartós egy területen éjszakáztatás tilos.

3.1.1.2. Megfelelő legeltetés hiányában a gyepek (a borókások kivételével) évi egyszeri (vegetációs időn kívüli) időpontban szárazúzással vagy kaszálással kezelendők.

3.1.1.3. A pókbangó élőhelyén csak magérés után végezhető legeltetés (június végétől).

3.1.1.4. A cserjésedő gyepekről a cserjéket kézi erővel el kell távolítani, de ez nem érintheti az itt található borókás foltokat és hagyásfákat. A cserjétől mentesített területeket szárazúzással, és legeltetéssel kell kezelni.

3.1.1.5. A gyepek trágyázása, szintetikus szerekkel való gyomirtóztatása és felülvetése tilos.

3.1.1.6. A területen nem gyepgazdálkodásból származó anyagot tárolni tilos.

3.1.2. *Erdők kezelése*

3.1.2.1. Akácosokban, fekete fenyvesekben hosszú távon a célállapot a termőhelynek megfelelő cseres tölgyes kialakítása.

3.1.2.2. Magvetés, csemetézés csak a területen őshonos fafajok esetében alkalmazható. Az erdősítésben használt szaporítóanyag (mag, csemete) helyi származási körzetből származzon.

3.1.2.3. A cseres tölgyes állományoknál a hagyományos vágásos gazdálkodás helyett olyan erdőgazdálkodási módot kell alkalmazni, amely biztosítja a folyamatos erdőborítást.

3.1.2.4. Az erdőszegélyeket meg kell hagyni.

3.1.2.5. A kitermelt faanyagot tilos gyepeken, tisztásokon keresztül szállítani valamint ezeken az élőhelyeken depózni és rakodni.

3.1.3. *Szántók kezelése*

3.1.3.1. A gyepekkel határos szántószegélyeket (5 m szélességben) vegyszer és műtrágyamentes módon kell művelni.

3.1.3.2. A szántók művelése során tilos a szomszédos gyepterületeket bármilyen módon igénybe venni.

3.1.4. *Kivett területek kezelése:* Földutak szilárd burkolattal való borítása, szélesítése tilos.

3.2. *Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak.*

3.2.1. *Vadgazdálkodás*

3.2.1.1. A területen csak őshonos vadfajok tarthatók fenn.

3.2.1.2. A vadállományt a természetes vadeltartó képességnek megfelelő szinten kell tartani.

3.2.1.3. Vadat vonzó létesítmények (sozó, szóró, etető, itató, dagonya) kialakítása tilos.

3.2.1.4. A vadászati berendezés (magasles, lóállás, cserkelő- és barkácsutak) létesítése a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon lehetséges.

3.2.2. *Terület és földhasználat.*

3.2.2.1. Tilos olyan tevékenységet folytatni, olyan létesítményt elhelyezni és üzemeltetni, amely a terület természeti értékeit veszélyezteti.

3.2.2.2. A területen található bányatelek nem bővíthető.

3.2.2.3. A közlekedni csak a meglévő utakon lehet.

3.2.3. *Látogatás:* szabadon látogatható

Végső előterjesztői indokolás

Jelen rendelet a megváltozott magasabb szintű jogszabályok előírásainak megfelelően szabályozza a természetvédelmi területekkel kapcsolatos intézkedések körét.

Szóc, 2025. március 21.

Dr. Jäger László
címetes főjegyző

